

03.04.2024

Ερώτηση

Προς τον Υπουργό Περιβάλλοντος και Ενέργειας

Πόσο θα κοστίσει στους καταναλωτές το πρόσθετο δυναμικό παραγωγής ρεύματος έως την ολοκλήρωση της ηλεκτρικής διασύνδεσης της Κρήτης με την Αττική;

Στο μέρος Δ' και το κεφάλαιο Ε' του νόμου 5092/2024 εισήχθησαν στα άρθρα 46 έως και 50 διατάξεις για την επάρκεια ενεργειακού εφοδιασμού των Μη Διασυνδεδεμένων Νησιών κατά τη μεταβατική περίοδο έως την ολοκλήρωση της διασύνδεσής τους με το Ηπειρωτικό Σύστημα.

Ορίζονται το ελάχιστο περιεχόμενο και η διάρκεια της σύμβασης που καταρτίζει ο Διαχειριστής με τον κάτοχο της άδειας παραγωγής, καθώς και ο τρόπος αποζημίωσης του κατόχου της άδειας παραγωγής για το πρόσθετο δυναμικό παραγωγής. Ως χρόνος απόσβεσης του πλήρους κόστους παραγωγής μέσω των κεφαλαίων που προβλέπονται στη διάταξη, ορίζεται η δεκαετία.

Ειδικότερα για την Κρήτη προβλέπεται η εγκατάσταση πρόσθετου δυναμικού παραγωγής για το οποίο ο κάτοχος της άδειας παραγωγής ηλεκτρικής ενέργειας θα αποζημιώνεται για το **πλήρες κόστος** του πρόσθετου αυτού δυναμικού και όχι μόνο για το μεταβλητό κόστος. Συγκεκριμένα για το κόστος ενοικίασης, αγοράς, μεταφοράς, εγκατάστασης μονάδων, συντήρησης και τήρησης αποθέματος ασφαλείας, και το μεταβλητό κόστος, που περιλαμβάνει, ιδίως, το κόστος καυσίμων και εκπομπών «CO₂».

Το κόστος αυτό προβλέπεται να καλυφθεί μέσω των Υπηρεσιών Κοινής Ωφέλειας (ΥΚΩ) που πληρώνουμε στους λογαριασμούς ρεύματος και αν αυτό δεν είναι αρκετό από το Ταμείο Ενεργειακής Μετάβασης.

Σημειώνεται ότι ο Ειδικός Λογαριασμός των ΥΚΩ είναι ελλειμματικός κατά 300 εκατ. ευρώ για το 2023 στα οποία αναμένεται να προστεθούν άλλα 300 εκατ. ευρώ, κατ' εκτίμηση του ΔΕΔΔΗΕ που διαχειρίζεται τον ΕΛΥΚΩ, για το 2024. Τα ελλείμματα αυτά έχουν προκύψει και διότι η κυβέρνηση είχε επιλέξει να επιδοτεί την ακρίβεια την περίοδο της ενεργειακής κρίσης αντί να παρέμβει για να μειώσει τις τιμές ηλεκτρικής ενέργειας.

Η χρονική διάρκεια της σύμβασης εκκινεί την 1η Ιουλίου 2024 έως και λήγει την 31η Δεκεμβρίου 2025, μετά από προηγούμενη έγκριση της Ρ.Α.Α.Ε.Υ., την οποία θα πληρώνουμε ως καταναλωτές μία δεκαετία.

Η δε ολοκλήρωση της ηλεκτρικής διασύνδεσης Κρήτης-Αττικής, η λεγόμενη μεγάλη διασύνδεση, παρατείνεται χρονικά διαρκώς από τον Ανεξάρτητο Διαχειριστή Μεταφοράς Ηλεκτρικής Ενέργειας (ΑΔΜΗΕ). Ενώ ήδη από το Σεπτέμβριο του 2022 η ΡΑΕ (νυν ΡΑΑΕΥ) με απόφασή της ενέκρινε το δεκαετές Πρόγραμμα Ανάπτυξης του ΑΔΜΗΕ, σύμφωνα με το οποίο ο ΑΔΜΗΕ είχε την υποχρέωση να ολοκληρώσει τη διασύνδεση Κρήτη – Αττική, εντός του Β' Εξαμήνου του 2023, όπως προκύπτει

και από σχετική απάντηση σε ερώτηση Κοινοβουλευτικού Ελέγχου, ο ΑΔΜΗΕ ζητά σταδιακές παρατάσεις. Συγκεκριμένα, με το Δεκαετές Πρόγραμμα 2023-2032 αιτήθηκε παράταση ενός εξαμήνου (Α εξάμηνο 2024) ενώ με το Πρόγραμμα Ανάπτυξης (2024-2033) που υπέβαλλε εισηγήθηκε την περαιτέρω παράταση έως τον Σεπτέμβριο του 2024.

Πρόσφατα υπήρξε και άλλη χρονική μετάθεση. Το προκαταρκτικό σχέδιο του δεκαετούς προγράμματος ανάπτυξης 2025-2034 του ΑΔΜΗΕ που έχει τεθεί σε δημόσια διαβούλευση μέχρι τις 19 Απριλίου μεταθέτει το χρονοδιάγραμμα της διασύνδεσης Κρήτης – Αττικής στο πρώτο εξάμηνο του 2025.

Οι σχετικές διατάξεις προβλέπουν επιπλέον, ότι η αποζημίωση του πρόσθετου δυναμικού παραγωγής μέσω του μηχανισμού Υ.Κ.Ω. κοινοποιείται στην Ευρωπαϊκή Επιτροπή, σε συμμόρφωση με τα άρθρα 106, 107 και 108 της Συνθήκης για την Λειτουργία της Ευρωπαϊκής Ένωσης. Δεν είναι σαφές εάν η κυβέρνηση έχει λάβει έγκριση για αυτό το σχήμα ενίσχυσης ή αν θα δημιουργηθεί ανάλογο αλαλούμ με αυτό που είδαμε να συμβαίνει με τις επιδοτήσεις σε επαγγελματίες και επιχειρήσεις στο ρεύμα χωρίς να έχει λάβει έγκριση για το σχήμα.

Κατά τη συζήτηση της σχετικής τροπολογίας στην Ολομέλεια της Βουλής ο Υπουργός Περιβάλλοντος και Ενέργειας, Θόδωρος Σκυλακάκης, δήλωσε πως: «το κόστος θα είναι συνολικά 60 εκατομμύρια για την Κρήτη, τάξη μεγέθους, περίπου, και είναι ένα κόστος θεμιτό για να μην έχουμε κινδύνους διατάραξη του τουριστικού μας προϊόντος στην Κρήτη».

Στο ερώτημά μας για το εάν οι πολίτες θα επιβαρυνθούν με αυξήσεις για να καλυφθεί το έλλειμμα των ΥΚΩ αλλά και το σχήμα ενίσχυσης των συμβατικών μονάδων για την Κρήτη, ο κος Σκυλακάκης απάντησε ότι η δραστική, όπως είπε, μείωση των ΥΚΩ εξαιτίας των διασυνδέσεων θα καλύψει ένα μέρος αυτού του κόστους και ένα μέρος και του ελλείμματος. Σημείωσε ότι το έλλειμμα του ΕΛΥΚΩ για το 2023 είναι 290 εκατομμύρια και ότι έχει περάσει ήδη στα ελλείμματα του κρατικού προϋπολογισμού. Κατά συνέπεια αυτό που έκλεισε δεν θα έχει δημοσιονομική επίπτωση. Για το 2024, πρόσθεσε, η μείωση των τιμών που ήδη βιώνουμε αυξάνει το έλλειμμα των ΥΚΩ.

Αναγνώρισε τουλάχιστον ότι οι καταναλωτές έχουν επιβαρυνθεί σημαντικά τα τελευταία χρόνια εξαιτίας των αυξήσεων στο ρεύμα. Μεταξύ άλλων βέβαια ο κος Σκυλακάκης είπε ότι: *«η αύξηση εγκατεστημένης ισχύος έργων ΑΠΕ, που κατεβάζει τις τιμές, ταυτόχρονα μας υποχρεώνει να αυξάνουμε τις επενδύσεις στα δίκτυα και τις επενδύσεις στα δίκτυα τις πληρώνουμε στα ΥΚΩ. Γι' αυτό και υπάρχουν αυτές οι αυξήσεις. Δεν γίνεται να κάνεις πράσινη μετάβαση χωρίς επενδύσεις πολύ μεγάλες στα δίκτυα, οι οποίες επενδύσεις με τη ρυθμιζόμενη απόδοση που έχουν -γίνονται κυρίως από τον ΑΔΜΗΕ και εν μέρει από τον ΔΕΔΔΗΕ- μπαίνουν στα ΥΚΩ».*

Δεν είναι καθόλου σαφές τι εννοούσε ο Υπουργός καθότι, όπως φανταζόμαστε ότι γνωρίζει, η χρέωση ΥΚΩ καλύπτει το αυξημένο κόστος παραγωγής ρεύματος στα ΜΔΝ από συμβατικά καύσιμα, κατά βάση μαζούτ, και το κόστος του Κοινωνικού Οικιακού Τιμολογίου.

Επειδή η επιβάρυνση των καταναλωτών έχει μετατραπεί σε κανόνα επί κυβέρνησης της Νέας Δημοκρατίας

Επειδή οι καταναλωτές ρεύματος δεν αντέχουν άλλες επιβαρύνσεις

Επειδή ο ΑΔΜΗΕ κρατήθηκε υπό δημόσιο έλεγχο για να προστατεύει τους καταναλωτές και για να υπηρετεί το δημόσιο συμφέρον

Επειδή τα τελευταία πέντε έτη οι καταναλωτές βιώνουν μόνο επιβαρύνσεις και καμία ελάφρυνση

Με βάση τα παραπάνω ερωτάται ο Υπουργός Περιβάλλοντος και Ενέργειας:

1. Πληρώνονται οι επενδύσεις στα δίκτυα από τα ΥΚΩ όπως είπε ο κος Σκυλακάκης; Πρόκειται για κάποιο νέο σχεδιασμό του Υπουργείου και αν ναι σε ποιο θεσμικό πλαίσιο εδράζεται;
2. Πού οφείλονται και πόσο κοστίζουν στους καταναλωτές οι συνεχείς παρατάσεις του χρονοδιαγράμματος ολοκλήρωσης της ηλεκτρικής διασύνδεσης Κρήτης-Αττικής; Ποια θα ήταν η μείωση των ΥΚΩ κατ' έτος εάν είχε ολοκληρωθεί η μεγάλη διασύνδεση της Κρήτης;
3. Ποιο θα είναι το κόστος για τους καταναλωτές για την επέκταση υφιστάμενου δυναμικού παραγωγής είτε την εγκατάσταση νέου δυναμικού με συμβατικές μονάδες ώστε να διασφαλιστεί ο ενεργειακός εφοδιασμός της Κρήτης;
4. Πώς θα καλύψουν τα ΥΚΩ το κόστος αυτό δεδομένου ότι ο ΕΛΥΚΩ ήταν για το 2023 και θα παραμείνει και για το 2024 ελλειμματικός;
5. Σκοπεύει η ηγεσία του ΥΠΕΝ να αυξήσει και τη χρέωση των ΥΚΩ;
6. Πότε θα αρχίσουν να βλέπουν οι καταναλωτές μειώσεις των ΥΚΩ λόγω της ολοκλήρωσης των διασυνδέσεων; Γιατί δεν έχει μειωθεί ήδη η εν λόγω χρέωση (ΥΚΩ) αν και έχουν ολοκληρωθεί ορισμένες διασυνδέσεις;
7. Έχει λάβει έγκριση το σχήμα αποζημίωσης του πρόσθετου δυναμικού παραγωγής για τα ΜΔΝ και ειδικότερα την Κρήτη μέσω του μηχανισμού των ΥΚΩ;

Οι ερωτώντες Βουλευτές

Πέρκα Θεοπίστη (Πέτη)

Αναγνωστοπούλου Αθανασία (Σία)

Ηλιόπουλος Αθανάσιος (Νάσος)

Φερχάτ Οζγκιούρ

Τζανακόπουλος Δημήτριος

Τζούφη Μερόπη

Τσακαλώτος Ευκλείδης

Φωτίου Θεανώ